

Koloniträdgårdsföreningen Skarpnäcks

Miljöbok

Liten bok om miljöarbetet i koloniområdet.

Siktet är inställt på miljödiplomering enligt Koloniträdgårdsförbundets riktlinjer för miljödiplomering på grundnivån.

Vi fortsätter att sortera soporna och blir bättre på det.

Fokus för närmaste året/åren ligger på kompostering. Målet är att varje kolonist komposterar sitt trädgårdsavfall på den egna tomten.

Andra krav för miljödiplomering är att vi ska använda miljögodkända produkter i våra trädgårdar. Även det ska vi jobba med.

Innehåll

Glas – färgat och ofärgat.....	3
Tidningar	4
Förpackningar i metall	5
Förpackningar i papp.....	6
Förpackningar i plast	7
Djupbehållarna (sopnedkast)	8
Containern för bortforsling.....	9
Återvinningscentralen.....	10
Kompostering	11
Trädgårdskomposter vid områdenas uthus.....	12
Miljögodkända produkter för koloniträdgården	13
Bevattning	14

Glas – färgat och ofärgat

Här får du lämna:

- Flaskor och burkar i glas.
- Färgat och ofärgat glas i separata behållare.
- Kapsyler, skruvkorkar och lock läggs i plast- respektive metallbehållaren.

Här får du inte lämna:

- Dricksglas eller glas som inte är förpackningar.
- Keramik.
- Returflaskor

Färgat och ofärgat glas får inte blandas.

Det är viktigt att allt är ursköljt för att inte förorsaka lukt och locka råttor.

Tidningar

Här får du lämna:

- Tidningar
- Kataloger
- Broschyrer
- Reklamblad
- Kontorspapper
- Pocketböcker

Här får du inte lämna:

- Kuvert
- Pappersförpackningar
- Omslagspapper

Kuvertens klister förstör återvinningsprocessen och slängs därför i soppsåsen.

Förpackningar i metall

Här får du lämna:

- Konservburkar
- Tuber, t ex kaviartuber
- Kapsyler och lock från flaskor och burkar.
- Aluminiumfolie och formar
- Värmeljushållare, avlägsna ev. kvarvarande stearin genom att klämma på behållaren.

Här får du inte lämna:

- Stekpannor eller andra hushållsredskap.
- Metallsrot
- Returburkar

Allt ska vara väl ursköljt. Kläm ur kaviartuben väl men lämna korken kvar för att inte förorsaka lukt.

Returburkar lämnas i butiken.

Förpackningar i papp

Här får du lämna:

- Pastapaket, flingpaket
- Mjölk- och juiceförpackningar
- Socker- och mjölpåsar
- Pappkartongen till Bag-in-box-vinet
- Bärkassar i papper
- Blompapper, presentpapper
- Skokartonger
- Toarullar
- Wellpapplådor till TV, stereo och möbler m m.

Här får du inte lämna:

- Kuvert
- Tidningar, broschyrer, reklamblad, kontorspapper (läggs i behållaren för tidningar).
- Övriga pappersprodukter som inte är förpackningar.

Om en förpackning består av mer än ett materialslag som inte kan separeras sorteras den efter det dominerande materialet.

Skär sönder eller platta till Bag-in-box-kartongen. Lägg innerpåsen i plastinsamlingen.

Förpackningar i plast

Här får du lämna:

- Både hårda och mjuka förpackningar.
- Bärkassar, plastpåsar.
- Flaskor, burkar, tuber.
- Refillpaket, t ex för sköljmedel.
- Innerpåsen med tappkran från Bag-in-box-vinet
- Dunkar, hinkar t ex för saft och sylt.
- Plastfolie och -film.
- Plastlock, -korkar.
- Frigolit

Här får du inte lämna:

- Plastleksaker, plastmöbler.
- Plastprodukter som inte är förpackningar (lämnas som hushålls- eller grovsopor).
- Plastflaskor med pant (lämnas i butiken).

Förpackningarna ska vara väl ursköljda. Ta av kapsyler och lock och lägg i respektive behållare. Tuber får lämnas med kapsylen kvar för att undvika kladd och lukt.

Både hårda och mjuka förpackningar sorteras på samma sätt.

Djupbehållarna (sopnedkast)

Här får du lämna:

- "Soppåsen" med matavfall, t ex uttjänt diskborste och -svamp, cigarettfimpar och aska, snus, dambindor, blöjor, hushållspapper, kaffefilter och -sump, kuvert.
- Hundbajspåsen

Här får du inte lämna:

- Skrot
- Fallfrukt
- Trädgårdsavfall
- Sådant som hör hemma i de föregående kategorierna.

Behållarna får inte fyllas högre upp än till inkastets nedre kant.

Följ skyltarnas uppmaningar och fyll en behållare i taget.

Behållarens innerpåse går sönder vid tömning om soporna är för tunga, glöm alltså inte att sortera!

Lägg absolut inte fallfrukt i sopbehållarna!

Containern för bortforsling

– *tider för öppethållande se separat blad.*

Här får du lämna:

- Kvistar från trädbeskärning
- Häckklipp
- Grovsopor, t ex kasserade möbler, trädgårdsredskap (endast angivna datum)
- Fallfrukt (endast angivna datum)

Här får du inte lämna:

- Komposterbart material (läggs i den egna komposten)
- Kylskåp och andra elektriska apparater
- Miljöfarligt avfall

Tips:

Områdets egen släpkärra kan hyras för 100 kr/gång. Samverka gärna med grannar och kör avfall till Återvinningscentralen.]

Trädklippet ska vara i hanterbara buntar. Inga säckar.
Grovsopor och fallfrukt endast angivna datum.
Lägg absolut inte fallfrukt utanför miljöstationen!
Och lägg absolut inte fallfrukt i djupbehållarna för sopor!

Återvinningscentralen

- närmaste återvinningscentral Högdalen – se adress och öppettider nedan.

Här får du lämna

- Kemikalier såsom målarfärg, aceton, olja, bensin .
- Miljöfarligt avfall såsom termometrar.
- Möbler, madrasser, täcken och kuddar.
- Elektriska apparater.
- Glödlampor och batterier.
- Trasiga trädgårdsredskap.
- Gamla kläder
- Stekpannor och kastruller, bestick och knivar.
- Skruv och spik.
- Dricksglas och porslin.

Tips:

Hyr områdets egen släpkärra tillsammans med granne för transporter till återvinningscentralen.

Man får även lämna:

- Kvistar och grenar
- Fallfrukt
- Rivningsvirke
- Fyllnadsjord

Återvinningscentralen i Vantör (Högdalen)

Öppettider

Måndag-torsdag kl 10.00-20.00

Fredag-söndag kl 09.00-16.00

Med reservation för ändringar t ex under röda dagar.

Adress

Kvicksundsvägen 16

124 59 Vantör, Högdalens industriområde

Telefon

08-508 465 40

Kompostering

För kompostering av trädgårdsavfall krävs ingen avancerad behållare. En hög på marken kan fungera som kompost, men en ram av trä, gärna med tre fack att växla mellan årsvis är bättre och snyggare. Placera den lite skuggigt. Påbörja komposten genom att lägga kvistar i botten.

Varva färskt, torrt och halvt förmultnat avfall. Häckklipp är perfekt material att varva med då det ger luft åt komposten.

Undvik stora mängder färskt gräs och våta löv eftersom det täpper till komposten och stör nedbrytningen. Gräs och löv kan läggas direkt i rabatterna.

Komposten behöver vändas ibland för att få syre. Vänd in torrt avfall om komposten är för blöt. Häckklipp och hallongrenar ger bra luftighet. Vattna försiktigt om den är för torr.

Komposterbart

- Gräs, löv, ogräsrens
- Sågspån
- Flis
- Vissna blommor
- Mossa
- Potatisblast
- Rabarberblad
- Jord från balkonglådor och krukor
- Häckklipp, gärna flisat
- Utrensade hallongrenar

Detta bör du inte kompostera

- Tjockare grenar
- Vedaska och grillkol

Detta får inte läggas i trädgårdskomposten

- Matavfall. (För matavfall krävs isolerad och gnagarsäker varmkompost.)

Lästips:
*Lätt om odling 13:
Kompostera
trädgårdsavfallet.*

Tips:
*Kurser i kompostering
kommer att hållas i
anslutning till områdenas
städdagar.*

Varmkompost för att även kompostera matavfall ger näringsrik jord till odlingarna, men krävs ej för miljödiplomering på grundnivån.

Låt kirskålens rötter saltorka innan de läggs i komposten.

Trädgårdskomposter vid områdenas uthus

Här får du lämna:

- Det trädgårdsavfall som uppstår vid områdesstädningen.

Här får du inte lämna:

- Avfall från egna kolonilotter.

Tips:

Områdena kan få ekonomiskt bidrag för att bygga trädgårdskomposter vid uthusen.

Här får bara det trädgårdsavfall som blir vid områdesstädningen läggas.

Miljögodkända produkter för koloniträdgården

Gödning

- Gör gödselvatten av nässlor, vallört och andra näringsrika växter
- Urin utspädd 1-10 är utmärkt gödningsmedel.
- Så gröngödslingsväxter där du skördat tidiga grönsaker så att inte jorden ligger bar.

Bekämpningsmedel

- Såpalösning
- Spola med vatten och använd fingrarna för att ta bort bladlöss.

Rengöringsmedel

- Använd bara miljömärkta medel för disk och tvätt.

Grillning

- Använd bara miljögodkända tändmedel.

Maskiner

- Använd alkylatbensin om du måste ha en bensindriven gräsklippare.
- Handdriven eller elektrisk gräsklippare är bättre för miljön.

Övrigt

- Använd inte virke impregnerat med arsenik, krom eller koppar.
- Använd miljövänlig färg

Lästips:

Lätt om odling 3: Växterna behöver näring

Lätt om odling 21: Gröngödsling

Lätt om odling 40: Gödsla med urin

Lästips:

Lätt om odling 9: Växtskydd

Alkylatbensin innehåller nästan inga av de skadligaste kolvätena som finns i vanlig bensin.

Bevattning

- Vattna efter lottnummer, dvs. jämna lottnummer vattnar jämna datum, udda nummer på udda datum.
- Vattna ordentlig och sällan och aldrig i solsken. 85-90 % av vattnet dunstar direkt.
- Vattna på kvällen eller tidigt på morgonen då avdunstningen är mindre.
- Gräsmattan behöver inte vattnas! En gräsmatta kommer alltid igen efter en torrperiod. (Nyanlagd gräsmatta behöver vattnas.)
- Äppelträden hämtar vatten från ca 1 meters djup – det är alltså meningslöst att hälla vatten på stammen.
- Luckra jorden ofta så blir avdunstningen mindre.
- Använd spridare till trädgårdsland och rabatter, vattnet suggs upp jämnare och gör större verkan.
- Använd regnmätare när du vattnar så ser du hur mycket du vattnar, 10 mm brukar vara lagom i ett trädgårdsland.
- Vatten är en stor utgift för föreningen.
- Ta vara på regnvatten, det är bättre för växterna än kranvatten.
- Häll diskvattnet i rabatterna eller i grönsakslandet.

Tips:

Torka av disken och diska i balja så kan du vattna med diskvattnet.

Lästips:

Lätt om odling 29: Vatten

Ytlig bevattning gör att rötterna söker sig uppåt och torkar fortare.

*Släpkärran kan bokas för
100 kr/tillfälle.*

*Boka hos:
Ove Ströberg
08-605 57 37*

Sammanställt och utdelat 2010 av Miljögruppen:

Peter Andersson, lott 84
Barbro Hård, lott 541
Katrín Isaksson, lott 315
Kerstin Lodegård, lott 373
Anders Värn, lott 315